

ART NOUVEAU FRÅN RÖRSTRAND

ERRATA och TILLÄGG

2017-09-20

Markus Dimdal

<http://markus.dimdal.se/rörstrand/>

s.17: Tillägg till bildtexten: Längst fram sitter Astrid Ewerlöf, till vänster, och Astrid Bodén, till höger. I mellersta raden, längst till höger, finner vi möjligen Guri Andersson. Bakom henne, näst längst till höger i bakre raden, står Märta Tersmeden.

s.33: Recepten till färgade fältspatmassor saknar källhänvisning. Källa är både Stora receptboken och Knut Almströms receptbok. Urvalet är gjort utefter vilka färger som har observerats på bevarade föremål i påtesur-pâte. Båda böckerna behövdes då ingendera själv innehåller recepten till alla varianter.

s.46: I figurtext 18 kan tilläggas om bården att i Paris föregicks Art Nouveaun av en vurm för nyrokoko.

s.50: Kategorin »objets d'art» infördes på Société Nationale des Beaux-Arts utbrytarsalong "Salon de Champ-de-Mars" i Paris 1890.

s.92: Det ska klargöras att det var först 1914 som ASEA fick en representant i styrelsen (dir. Arthur Lindén) i och med bildandet av AB Rörstrands porslinsfabriker. 1918 upprättade man också ett exklusivt samarbetsavtal. Under 1910-talet hade isolatorer för högspänning blivit en stor produkt och ASEA var då under många år Rörstrands överlägset största enskilda kund. Resonemanget angående elektrifieringens betydelse för inrättandet av en produktion av fältspatporslin 1895 står sig dock – flera elföretag var tidigt viktiga kunder och redan 1898 var försäljningen av elektriska artiklar av samma storleksordning som försäljningen av lyxartiklar.

s.128: I diagrammet har vänstra punkten fallit bort för ·G·A·, ·M·A· och ·W·L·.

s.129: A, B, C, D och E/(ny)-serierna kan eventuellt sträcka sig längre fram i tiden än till 1909, möjligen ända till 1914. Det har också uppdagats en ytterligare serie: "F.1—199 .Z. 1913—14".

s.130: Nr 4: Lappen kan misstänkas höra ihop med ett betydande restlager av konstföremål som Löfberg köpte från Rörstrand 1923, saker som han sedan verkar ha haft till salu.

s.132: Fig. 75: Informationen om märkningen skall kompletteras med ", AE, 500.- (på fotringen)".

s.202: Glasyrkartan kan nu kompletteras med oxblod/rödglasyr S3 (efter Segers recept). Det kan också tilläggas att nr "1= S4".

s.223: Angående metaller för att färga kristallerna kan tilläggas att: "Recept nr 7, infärgad med rutil, ger normalt gulvit kropp och dito kristaller. Samma glasyr förekommer också reducerande bränd, då den istället för att bilda kristaller ger en s.k. rutilblå glasyr, liknande rouge flambé varierande från gråvit med lila stråk till blått med flammigt röd-lila (ett exempel är känt med både ett gult parti med några kristaller och ett större rutilblått parti på samma pjäs, se fig.)."

s.224: Kristallglasyrkartan kan nu kompletteras med kristallin glasyr nr 11.

s.225: För recept nr. 11 ska det stå NH_4VO_3 , alltså med en 3:a på slutet.

s.230: En pjäs har uppdragats som är utförd i S2 massa (d.v.s. lågbränt porslin efter Segers recept), märkt med receptnummer D.3. (brun fond med djupt blå kristaller). En teori är att de kristallina D-recepten möjligen kan vara hämtade från Seger/KPM Berlin.

s.346: Två ytterligare utställningar har uppdragats:

RIO, 1922 ^{7/9}-1923 ^{23/3}: Rörstrand deltar på *Exposição Internacional do Centenário da Independência*.

NEW YORK, 1926 ^{9/12}-: Vernon & Co. visar bl.a. Rörstrandsprodukter på *Den Svenska Landskapsmässan*.

s.353: Det högra pajdiagrammet saknar text till den stora biten. Där skall stå: "Underglasymålat 94 %".

KONSTNÄRSBIOGRAFER

s.358: *Harald Almström*: Kompletterande uppgifter om årslön: 1 000 kr ⁽¹⁸⁹²⁻⁾, 1 800 kr ⁽¹⁸⁹⁵⁻⁾, 2 700 kr ⁽¹⁸⁹⁹⁻⁾, 3 300 kr ⁽¹⁹⁰⁰⁻⁾, 5 000 kr ⁽¹⁹⁰⁵⁻⁾.

Harald var tjänstledig 2:a halvåret 1894 då han (mot avgift) jobbade på en engelsk fajansfabrik för att där lära sig nya tekniker.

s.359: *Knut Almström*: Kompletterande uppgifter om årslön: 0 kr ⁽¹⁸⁹³⁻⁾, 1 200 kr ⁽¹⁸⁹⁴⁻⁾, 1 500 kr ⁽¹⁸⁹⁵⁻⁾, 1 800 kr ⁽¹⁸⁹⁶⁻⁾, 2 700 ⁽¹⁸⁹⁹⁻⁾, 3 300 kr ⁽¹⁹⁰⁰⁻⁾, 5 000 kr ⁽¹⁹⁰⁵⁻⁾.

Knut var tjänstledig 2:a halvåret 1895 då han reste till Tyskland, Frankrike och Köpenhamn för att studera porslinsstillverkning.

s.360: *Gurli Andersson*: Var anställd t.o.m. nedläggningen 1926. Bedrev 1927 kaféörelse vid Norrmalmstorg.

s.362: *Algot Erikson*: "1895: Studier i Danmark, Tyskland, Frankrike." bör ändras till "1895: Studieresor till Köpenhamn, Berlin och Paris (i sällskap med Knut Almström)."

Uppgiften om att Algot ska ha varit verksamhet vid Gefle (1917) och Karlskrona (1918-) porslinsfabrik -hämtad ur tidigare litteratur- är tveksam och verkar sakna belägg. Daterade föremål från 1918 och 1920 visar tvärt om att han då ännu var kvar i Lidköping. Från 1921/22 och fram till 1936 bor han i Stockholm. Sitt sista år bodde han på västkusten hos sin son Ivar. Från 1923-30 är det dock känt ett exemplar av ett tebord från Gefle med motiv komponerat av A. Percy och en målarsignatur som ser ut att vara Algots.

På gamla dar utförde A. en del pjäser i Ivergods, sannolikt i egen verkstad (kända daterade exemplar från 1933 och 1934, några också märkta "org.", förmodat för original).

Raden "1912-" skall därför ersättas med:

1912-20	Anställd vid Lidköpings porslinsfabrik.
1921-	Diverse uppdrag (bosatt i Stockholm).
~1932-36	Egen keramikverkstad.

s.363: Astrid Ewerlöf: Var anställd t.o.m. nedläggningen 1926.

s.369: Karl Lindström: Månadslön 200 kr^(~1917), 250 kr⁽¹⁹¹⁸⁻⁾, 275⁽¹⁹²⁰⁻⁾.

s.370: Waldemar Lindström: Månadslön 250 kr⁽¹⁹¹⁸⁾, 350 kr⁽¹⁹¹⁹⁾, 400⁽¹⁹²⁰⁻⁾.

Uppgiften "1902-03 Okänt." kan ändras till "Arbete i USA (där W. hade släkt)."

Uppgiften "1914-25 Förman för verkstäderna i Stockholm." skall ändras till "1917-26 Verkmästare i Stockholm.". (Årtalet 1914 som förekommer i flera trycka källor -även äldre sådana- är fel!)

Uppgiften "1926-39 Verkstadschef i Göteborg." ändras till "1926-41 Verkstadschef i Göteborg."

Tilllägg till texten: "Posten som verkmästare (förman för verkstäderna) övertog Waldemar 1917 efter sin far Axel, som 1893 övertagit den efter sin far Erik, som varit verkmästare sedan 1884. Waldemar följde med i flytten till Göteborg och fortsatte där som verkstadschef fram till sin pensionering då fabriken på Hisingen lades ned 1941 - under sin 50-åriga karriär vid Rörstrand fick Waldemar alltså uppleva två fabriksnedläggningar."

s.371: Nils Emil Lundström: Månadslön 250 kr^(~1917), 350 kr⁽¹⁹¹⁸⁻⁾, 375 kr⁽¹⁹²⁰⁻⁾, 500 kr⁽¹⁹²⁶⁻⁾.

s.379: Gerda Zielfeldt: En ny variant av G:s signatur har påträffats:

ÖVRIGT

s.390: Rörstrands samling: Löfberg köpte redan 1923 en mängd "expositionsföremål" samt restlager av äldre prydnadsartiklar för c:a 30 000 kr. 1926 köpte han därtill för 15 000 kr den del av Rörstrands museisamling som bestod av föremål från 1840 och framåt.

s.396: Vyn på målningen är sannolikt i motsatt riktning mot vad som anges, en mer korrekt bildtext är alltså "En sen tur med linfärjan Kånkan, sedd från Rörstrandsområdet med Kungsholmsstrand i fonden."

s.409: Fig. 205: TEKNIK: Oxblod (troligen S3) + tunt överdrag av en aventuringlasyr (troligen nr 10).

s.412: Uppslagsordet "S:t Petersburg, utställningen 1901" skall även hänvisa till "FIG 148".